

lader nu til at slaa an i forskjellige Dele af Landet". Senere hen i Artiklen siges det; at „det Dieblik er kommet, da man gjør vel i at tænke tilhinds over Sagerne og i Tide værge sig mod enhver Boldsdaad fra oven". Fra oven: det kan ikke betyde Andet end fra Regjeringens Side. Senere hen hedder det: „Se hen til Norge!" og saa siges der om de norske Forhold: „Saa var det, at man fik at vide, at hele det norske Folk stod med Riflen i Haanden, beredt til at værne hver Løddel i Grundloven, som vanhellige Hænder vilde vove at røre ved, og det hjalp". Yngere nebe hedder det saa: „Lad det blive saadan her hjemme; lad der ud over Landet komme saadanne Folkevæbningsksamfund". I det tredje Nummer af „Næstved Tidende" for 11te Decbr. 1883 findes en Artikel, overstrevet „Folkevæbningen og Grundloven", i hvilken det saa hedder: „Hvad Maalet er, have vi klart nok sagt: At styrke Forsvarskraften mod Fjender udadtil og — om det gjøres fornødent — mod Fjender indadtil", saaledes er det, at Formaalet er givet." Se, det var „Næstved Tidende" i 1883; det taler jo temmelig tydelig. Rige saa tydelig taler et andet Blad, der hedder „Folketidende" og udkommer i Ringsted, og som under den 26de November 1883 har en Artikel, der overskrives „Rifler". I den hedder det til Slutningen: „Altsaa: det er en uafviselig Pligt for Enhver, der ikke blot vil kaldes, men være Frihedsmand, af al Kraft at virke for Riffelsagen i Danmark. Vi ville ikke bruge Vaaben til noget som helst Andet end at værge vor Ret; og hvis Høire raaber og kalder det Revolution, da beviser dette ikke Andet, end at de have daarlige Samvittigheder med Hensyn til at respektere denne". Se, det var Udtalelser af to Blade, men de kunde forøges med en Masse andre Udtalelser i en Mængde sjællandske Aviser og ligeledes i en Mængde jydsk. Det var nu i 1883; men, som vi vide, er det først i April Maaned 1885, at Bevægelsen ret fik Kraft. Der findes fra den Tid Udtalelser rundt om i en Masse Blade og fra en Mængde Møder om Riffelsagen. Jeg skal tillade mig, idet jeg haaber, at den ærede Formand ikke har Noget at indvende derimod, at anføre et Par korte Bemærkninger af to Blade fra denne nyeste Tid. Der er et Blad, som hedder „Volland-Falsters Folketidende", der i en Artikel siger: „Vi maa fremme de Karle — „de Karle" er Høirekarlene; det fremgaar af det Foregaaende — om vi ville have Bugt med deres Statskuphyster, og dertil gives ikke noget bedre Middel end denne Riffelring, som nu skyder saa frødig op. Naar Høire

mærker, at nu er der reist den Mand i Folket, som ikke taaler det aabne lovbrudiske Statskup, saa stiller det Galen mellem Benene. Kun for de blinkende Riffelvipser giver det Kjøb". Det turde være tilstrækkeligt. Der findes mange af den Slags Udtalelser. Jeg skal dog endnu henlede Opmærksomheden paa et andet Blad. Der er en Udtalelse, som findes i „Politiken" i en meget bekyndt Artikel, som er optaget i Bladet den 18de Marts, et Sendebrev fra forhenværende Sognepræst Henning Jensen til Sognepræst Rørdam. Denne sidste havde i en eller to Artikler — jeg hukker ikke, hvilken af Delene — advaret imod Riffelbevægelsen og betegnet den som det, den virkelige var: overfor Regjeringen at øve Selvtægt. Den nævnte Artikel indeholder nu et Forsvar for Riffelbevægelsen, idet den forsvarer det vigtige i den Opfattelse, at naar Dvrigheden ikke holder sig paa Lovens Grund — i: vel at mærke, naar den ikke følger Lovens saaledes, som Per og Poul forstaar den — saa er den ikke mere nogen berettiget Dvrighed, og Befolkningen er berettiget til at træde op med Vaaben i Haand imod den. Det hedder nemlig i Artiklen: „Men naar nu Lovens Sværd er faldet ud af Dvrigheds-personens Haand, fordi han har brudt Loven, til hvem gaar saa dette Sværd over?" Dette besvarer saa Pastoren senere hen dermed, „at saa betror Gud foreløbig det lovlige Folk Lovens Sværd, indtil den lovlige Orden er kommen i Stand, og den lovlige Dvrighed paa Lovens Grund er kommen til Veie". Jeg har taget disse Udtalelser, fordi jeg først er falden over dem, men af dem gives der en stor Mængde, som vise, hvad denne Riffelbevægelse har i sit Skjold. Og det er ikke blot Udtalelser i Aviser, men ogsaa Udtalelser rundt omkring paa Folkemøder, og det er jo en bekyndt Sag, at der var forskellige Mænd nedre paa Volland og Falster — jeg hukker Navnene paa tre af dem: Clausen, Slengerick og Jordan, maaste var der et Par til —, som paa Folkemøder, udtalte uden videre, hvad Diemedet var med Riffelbevægelsen, og gjorde det saa aabenlyst, at det blev anlagt et Par kriminelle Sager imod dem, under hvilke de bleve dømt til Fængsel; og som deres Udtalelser vare, gives der en Mængde andre. Jeg skal tillade mig at fremdrage et Par Stykker. Paa et Møde i Sønderkirkeby udtalte — forsaavidt naturligvis Referatet er rigtigt, men det er mig ikke bekjendt, at det er blevet modsagt — den ene af de fornævnte domfældte Mænd sig saaledes, at „Repræsentanternes Gjerning kunde mislykkes, og Folket maatte da selv værne sine Rettigheder". En kjøbenhavnsk Folkethingsmand til-